KULTURSTYRELSEN

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

KLOSTERNAKKEN 3, PRÆSTØ

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	17.02.2011
Besigtiget af:	Maria Wedel Gjelstrup
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Klosternakken 3, 4720 Præstø
Betegnelse:	Klosternakken 3, Præstø
Fredningsår:	1982
Omfang:	*Forhuset (1857 af M.S. Miede)*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Bygning beliggende som det midterste hus i en række af tre næsten ens huse, på en lille gade, der går op til byens gamle torv.

Forhuset er en grundmuret enetages, gulkalket bygning med sorttjæret sokkel og heltag af røde vingetegl. Facaden har mod vest en rundbuet portåbning med en tofløjet revleport og herefter seks ens ældre hvidmalede vinduer, med trukket glas. Porten og vinduerne er alle sat i blændingsfelter med fladbuede stik. Under alle vinduer er muren ned til soklen udfyldt af en rektangulær blænding. Rammen om alle blændingsfelter er hvidkalkede. Under alle vinduer er desuden nyere sålbænke af gule klinker. I soklen befinder sig endvidere tre torammede vinduer. Muren er øverst afsluttet af en hvidkalket trappegesims. I tagfladen findes to fladbuede kviste, hver med et tofags hvidmalet vindue. Tag og flunker er af zink. I tagryggen findes en nyere skorstenspibe i røde tegl med sokkel og krave. Hoveddøren, der findes i portrummet, er en fyldingsdør med overvindue. Portrummet har en nyere stenbelægning, bindingsværksvæg og bræddeloft over de synlige bærende bjælker.
Havesiden har samme overfladebehandling som facaden. Mod vest en enkelt grønmalet, tofløjet revleport, derefter fem vinduer, tre kældervinduer i soklen og en nyere todelt havedør med overvindue. Vinduerne har som på facaden et fladbuet stik og en smal grå sålbænk. Bagsiden har ingen blændingsfelter eller anden udsmykning, på nær en hvidmalet, muret tandsnitgesims. I taget mod haven sidder to nyere kviste, udført ligesom dem mod gaden, samt to små nyere tagvinduer.

Indvendigt en entre med trappe til første sal, køkken og bad mod haven og to stuer en suite mod gaden. Her er trægulve, pudsede lofter, et par ældre døre og forsatsruder. Første sal har fire nyere indrettede værelser. Tagetagen står uudnyttet og har et nyere undertag, under de delvist bevarede spær. Under den vestlige del af huset er en kampestensat kælder, med støbt gulv, synligt bindingsværk og loftsbjælker.

BYGNINGSHISTORIE

Bygningen er opført i 1857, som en sammenhængende ejendom af det der i dag er Klosternakken 3 og 5. Bygninger er opført af murermester M.S. Miede, samtidig med opførelsen af Klosternakken 1.
Bygningens facade fremstår i dag næsten som ved opførelsen, men portfløjene menes at være fornyede.
Sidehuset er opført i 1902. (ikke fredet)
I 1958 blev bygningen opdelt til to boliger.
Som følge af delingen i to parceller i 1958 er der i haven bygget en mur, med murkrone af tegl, mellem nr. 3 og 5.

KILDER

Kilde Gamle huse i Præstø, Fredningsstyrelsen og Præstø Kommune, 1979

MILJØMÆSSIG VÆRDI

De miljømæssige værdier for forhuset knyttes til den centrale beliggenhed i byen og sammenhængen med torvet, der ligger vest for bygningen, hvilket giver luft og lys. Gadens og Torvets belægning af brosten giver en autentisk atmosfære, og samler de mange omkringliggende byhuse til et homogent og traditionelt miljø.

Baggården står i kontrast til det større åbne rum omkring torvet. Afgrænsningen af en mur og sidehus mod vest og en mur mod øst, danner et intimt, lukket og fredfyldt uderum, der åbner sig mod nord med udsigt udover fjorden.
Haven strækker sig ned mod havnen og ender ved skråningen ned til havnen. Lysthuset indskriver sig i en større miljømæssig værdi, hvor næsten alle grunde ned til fjorden har et lignende lysthus.

KULTURHISTORISK VÆRDI

De kulturhistoriske værdier knytter sig til den historicistisk facadens ensartede udtryk i detaljeringen, der er ens med nabobadressen mod øst, hvor man stadig kan fornemme at de to adresser engang var en parcel. På bagsiden er gesimsen ligeledes ens og gennemgående fra nr. 3 til nr. 5. De ens træk kan også aflæses indvendigt ved vindueskarmenes profilering, der i de sidste tre fag mod øst er ens med dem, der findes i nr. 5.

I portrummet findes en lem ned til kælderen. Lemmen er lukket men stadig synlig både inde og ude. Her har det været muligt at læsse kul

eller andre varer ned i kælderen. I portrummet og i kælderen ses desuden flere kulturhistoriske værdier i form af originale materialer, så som kampestens- og bindingsværksvægge samt bjælker i loftet.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Facadens mange detaljer er bygningens væsentligste arkitektoniske værdi. Porten og vinduernes hvidkalkede blændingsfelter markerer dem tydeligt i facaden, og med det tilhørende blændingsfelt under hvert vindue, dannes der en vertikal takt langs facaden. Den spinkle og detaljerede gesims fremtræder elegant og forstærker yderligere facadens forfinede udtryk.
Gesimsen på bagsiden er mindre dekoreret, men har høj værdi ved den præcise og spinkle tandsnitsgesims.

Den tofløjede revleport, er også rigt detaljeret med en pilaster i midten og profilerede lodrette lister, der fremhæver porten og portrummets højde. Selve portrummet optræder som en mellemzone mellem ide og ude, da rummet er lukket i begge ender af de bevarede porte.

Indvendigt knytter de arkitektoniske værdier sig til vinduesnicherne i stuen, hvor de rundbuede blændingsfelter fra facaden har et negativt aftryk.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til facaden og bagsidens detaljering, herunder de mange blændingersfelter, gesimser, de ældre vinduer samt portene og portrummet med lemmen ned til kælderen. Hertil kommer den generelle materialeholdning.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig særligt til stueetagens planstruktur med stuer mod gaden, til de ældre detaljer omkring vinduer og døre samt til kælderen, herunder kampestensvæggene og de synlige loftsbjælker. Hertil kommer den generelle materialeholdning.

ANBEFALINGER

Det anbefales at den nyere ydre havedør ved senere udskiftning ændres til en, der stilmæssigt passer bedre til bygningen udtryk.